

VUOSIKERTOMUS 2002 HONKARAKENNE OYJ

The World Leader in Log Homes

HONKARAKENNE 45 VUOTTA – JUURET SUOMESSA, KASVU MAAILMALTA

Honkarakenne on kasvanut kotimaisesta mökkivalmistajasta verkostoituvaksi ja alalla kansainvälisesti tunnetuksi yksilöllisten puutalojen suunnittelun, valmistuksen ja markkinoinnin edelläkävijäksi.

Vuonna 1958 Saarelaisen veljekset Viljo, Nestori, Arvo, Eino ja Reino aloittivat hirsimökkien ja -saunojen valmistuksen ja työstökoneiden kehittämisen Lieksassa. Honkarakenne Oy perustettiin myyntiyhtiöksi 1967. Uudet tehtaot perustettiin Ikaalisiin ja Karstulaan. 1970-luvulla alkoi vienti Itävaltaan ja Japaniin. Intensiivinen kehitystoiminta vahvisti Hongan asemaa. Honkarakenne listautui pörssiin 1987 saadakseen rahoitusta investointeihin ja kansainvälistymiseen. Toisen polven johdolla Honka kansainvälistyi. Perustettiin tytäryhtiöitä ulkomaille. Vienti ylitti kotimaan myynnin 1990-luvulla.

Kasvu tulee kansainvälisiltä markkinoilta. Hongan visio onkin olla päämarkkinoillaan, Suomessa, Saksassa, Japanissa ja Venäjällä, markkinajohtaja ja paras massiivisten puutalojen brändi.

SISÄLLYSLUETTELO

Honkarakenne 45 vuotta.....	2
Osakkeenomistajille	3
Vuosi 2002 lyhyesti	4
Toimitusjohtajan katsaus	5
Hallituksen toimintakertomus	6
Tuloslaskelmat.....	9
Taseet.....	10
Rahoituslaskelmat	12
Tilinpäätöksen liitetiedot.....	13
Hallituksen esitys voittovarojen käytöstä	20
Tilintarkastuskertomus	20
Tunnusluvut.....	22
Osakkeet ja omistajat	22
Markkinakatsaus.....	23
Liiketoiminta-alueet.....	23
Hallinto ja johto.....	26
Toimipisteet yhteystietoineen	27

TIETOJA OSAKKEENOMISTAJILLE

Honkarakenne Oyj:n yhtiökokous pidetään yhtiön pääkonttorissa Tuusulassa, osoite Lahdentie 870, Järvenpää, perjantaina 11.4. klo 15. Ilmoittautumiset 4.4. mennessä puh. 0205 757 00.

Osavuositarkastukset julkistetaan seuraavasti:
- tammi-maaliskuu 2003 ke 14.5.2003
- tammi-kesäkuu 2003 ke 13.8.2003
- tammi-syyskuu 2003 ke 12.11.2003

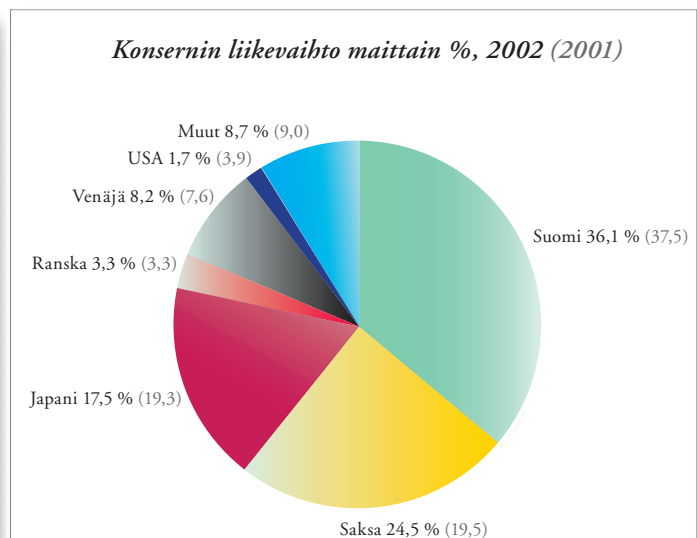
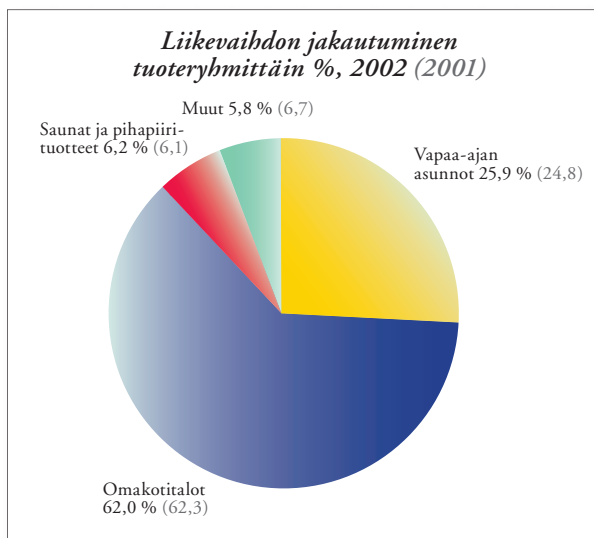
Vuosikertomus ja osavuositarkastukset julkaistaan suomeksi ja englanniksi ja ne ovat luettavissa myös internet-sivulla www.honka.com. Painetun vuosikertomuksen voi tilata puh. 0205 757 00.

Vuoden suurin rakennuskohde oli amerikkalaisen jalkapalloilijan Steve Youngin talo, kaikkien aikojen toiseksi suurin Honka-hirsirakennus.

VUOSI 2002 LYHYESTI

- Teollisen hirsirakennusalan kotimaan toimitukset kasvoivat 6 % edellisvuodesta ja vienti prosenttiin. Honkarakenteen toimitukset kotimaahan kasvoivat 8 %, vienti kasvoi 11 %.
- Honkarakenteen liikevaihto oli 86 miljoonaa euroa, josta kansainvälisen toiminnan osuus oli 64 %. Tulos ennen satunnaiseriä ja veroja oli 2,9 miljoonaa euroa tappiollinen. Honkarakenteen omavaraisuusaste on edelleen hyvä, 42 %.
- Vapaa-ajan talojen myynnin osuus oli 32 % ja omakotitalojen 62 %, muuta myyntiä (sahatavaraa, sivutuotteita) oli 6 %.
- Henkilöstön määrä oli keskimäärin 472 henkeä.
- Tilauskanta oli vuodenvaihteessa 8 prosenttia edellisvuotta suurempi.
- Honkarakenne vähensi osuuttaan Ikaalisissa toimivasta ikkunatehtaasta 15 %:iin.
- Honkarakenne osti omia osakkeitaan 3 % osakekannasta.
- Keski-Euroopan näytetaloverkosta täydennettiin rakentamalla Design Center Rheinau-Linxiin.

Honkarakenteen liikevaihto nousi 86 miljoonaan euroon, mutta tulos jäi tappiolliseksi 2,9 miljoonaa euroa. Päämarkkinoistamme kolmen, Suomen, Saksan ja Japanin, taloustilanne oli koko vuoden heikohko. Vain Venäjällä rakennusalan kehitys oli myönteinen. Nämä neljä maata muodostavat yli 80 % Honkarakenteen markkinoista. Näissä verkostomme on toimiva ja tehokas.

Hirsirakentamisen odotettiin kasvavan. Ennustettua positiivista käännettä suhdannetilanteessa ei kuitenkaan tullut. Koko alan toimitukset kasvoivat vain vähän. Hintakilpailu on Suomessa erittäin kovaa. Monet hirsialan yritykset toimivat tukien varassa ja vääristäivät kilpailua. Alalla on voimakas tervehtyttämisen tarve. Harvalla yrityksellä on resursseja kehitykseen.

Keskitämme panoksia neljään maahan

Honkarakenteen päämarkkina-alueet ovat Suomi, Saksa, Japani ja Venäjä. Kotimaan markkinat eivät ole kasvaneet moneen vuoteen ja alalla on edelleen liikaa kapasiteettia. Honka panostaa kehitykseen ja vientiin, jossa kasvumahdollisuudet ja kannattavuus ovat paremmat.

Vuonna 2002 Honkarakenne vei hirsitaloja aktiivisesti 20 maahan. Varaudumme tiivistämään verkostoa niissä maissa, joissa kasvupotentiaali näyttää jäävän vaatimattomaksi.

Henkilöstön resursseja brändin ja designin kehittämiseen

Vuonna 2001 aloitettu muutosohjelma saatettiin loppuun. Talvikautena 2002-03 ei enää ryhdytty toimihenkilöromautuksiin, vaan resursseja siirrettiin erityisesti suunnittelusta ns. Innotiimiin. Tiimin tehtävänä oli mm. kehittää tuotantoystävällisiä ja myyviä Design-komponentteja ja laatia yhtenäiset kansainväliset rakenne- ja suunnitteluohjeet.

Honka-brändi perustuu Honkarakenteen ylivertaiseen designiin ja

palveluihin. Mallisto-, arkkitehtuuri- ja designryhmä sekä Innotiimi tulevat viemään kehitystä ison askeleen eteenpäin. Designin ja muotoilun merkitys on kasvanut ja se näkyy Hongan toiminnassa ja tarjonnassa. Uusi toimintatapa, ns. Honka Way otetaan käyttöön toukokuussa 2003 ja sen myötä Honkarakenne tulee vahvistamaan asemaansa markkinoiden edelläkävijänä.

Rakentamispalvelujen osuus kasvaa koko ajan. Prosessin laatua ja tehokkuutta tullaan parantamaan ja näin turvaamaan asiakkaille Honka-brändin mukainen laatu myös asennustoitinnassa.

Tulevaisuuden näkymät

Honkarakenteen tilauskanta on katsauskellä 15 % edellisvuotta suurempi, mikä osoittaa, että hirsitaloilta on kysyntää. Erityisesti ulkomailla yleiset arvot tukevat puu- ja pientalorakentamista. Honka-konsernin liikevaihdosta 64 % tulee kansainvälisestä toiminnasta.

Takana on toinen tappiollinen vuosi. Vuosi oli raskas myös henkilökunnalle.

Muutosohjelman mukanaan tuomat irtisanomiset eivät kuitenkaan olleet toteutuneeseen markkinatilanteeseen nähden riittäviä. Usko markkinoiden elpymiseen oli herännyt kesällä eikä loppuvuonna toteutettu enää uusia rakennejärjestelyjä, vaikka siihen olisi näin jälkempäin arvioiden ollut aihetta. Tänä vuonna täytyy turvautua voimakkaampiin toimenpiteisiin.

Kuluva vuosi tulee olemaan hyvin haasteellinen toimintojen tehostamisessa ja kannattavuuden parantamisessa. Alkuvuoden tuotantomäärä jää pieneksi; sen sijaan kannattavuus on paranemassa. Tilauskannan huippu ajoittuu entistä voimallisemmin vuoden toiselle ja kolmannelle neljännekselle, mikä lupaa ennätystuotantoa sesonkiajalle.

Kiitos koko henkilökunnalle ja kaikille sidosryhmille. Uusi toimintatapa ja panostukset Honka Designiin tekevät Honka-brändistä entistä vahvemmän. Strategian mukainen keskittyminen päämarkkinoille ja toiminnan tehostaminen tulevat parantamaan kannattavuutta.

Mauri Saarelainen

Honkarakenne Oyj:n liikevaihto kasvoi 9 % edellisvuodesta, 85,6 miljoonaan euroon. Talvikampanjan ansiosta kapasiteetin käyttöaste oli alkuvuonna hyvä; kauppaa oli kuitenkin tehty tavallista matalammalla katteella. Keväällä kannattavuutta haettiin hintoja nostamalla, mikä johti siihen, että syksyn volyyymi jäi pieneksi. Myös Honka Holidayn viikko-osaketoiminta oli tappiollista. Lisäksi USA:n dollarin ja Japanin jenin kurssi muuttui Honkarakenteelle epäsuotuisaksi ja muut rahoituskulut kasvoivat huomattavasti dollarimääräisen tytäryhtiösäämistä arvostamisesta tilinpäätöspäivän kurssiin.

Konsernin liikevoitto oli -1,1 milj. euroa (0,07 Me) ja tappio ennen satunnaiseriä, tilinpäätössiirtoja ja veroja oli -2,9 milj. euroa (-1,0 Me). Hallitus esittää yhtiökokoukselle, että päättyneeltä tilikaudelta ei jaeta osinkoa.

Liikevaihto

Konsernin liikevaihto kasvoi edellisvuodesta 7,6 milj. euroa ja oli 85,6 milj. euroa (78,0 Me). Kansainvälisen liiketoiminnan osuus liikevaihdosta oli 54,7 milj. euroa (48,8 Me) eli 63,9 % (62,6 %).

Honkarakenteen liikevaihdon kasvu tuli kansainvälisestä toiminnasta ja palveluista; pääosin asennustoiminnasta Suomessa ja Saksassa. Palveluliiketoiminta on vielä uutta ja sen kannattavuus perinteistä puuosakauppaa heikompi.

Saksassa myynti kasvoi selvästi, alkuvuonna talvikampanjan ansiosta; loppuvuodesta tukisäännösten muuttuminen kiihdytti kaupantekoa. Loppuvuoden kauppaa on tehty alkuvuotta paremmalla katteella.

Japanissa myynti kasvoi, mutta jenin heikkeneminen söi euromääräistä kasvua ja kannattavuutta. Tytäryhtiön tulostaso Japanissa on edelleen hyvä.

Venäjällä yksittäistalokauppa kävi edelleen hyvin sekä Moskovan että Pietarin alueella. Aiemmin tehtyjen projektikauppojen toteutus on viivästynyt. Neuvotteluja uusista projekteista käytiin, mutta näiden kauppojen toteutuminen siirtyi vuoteen 2003.

Ranskassa määrälliset tavoitteet saavutettiin, mutta kannattavuus jäi tavoitteesta. USA:n strategiaa muutettiin ja kuluja leikattiin. Toiminta USA:ssa jatkuu markkinatilannetta seuraten, supistetulla franchise-konseptilla ja pienemmin volyymiodotuksin. Muissa Euroopan maissa jäätin alle määrä- ja kannattavuustavoitteiden ja näiden maiden verkostoa tiivistetään tehokkuuden parantamiseksi.

Tulos ja kannattavuus

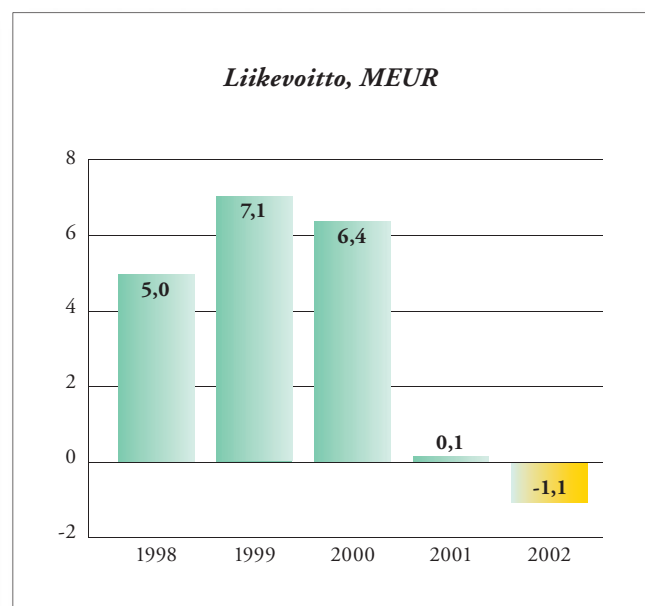
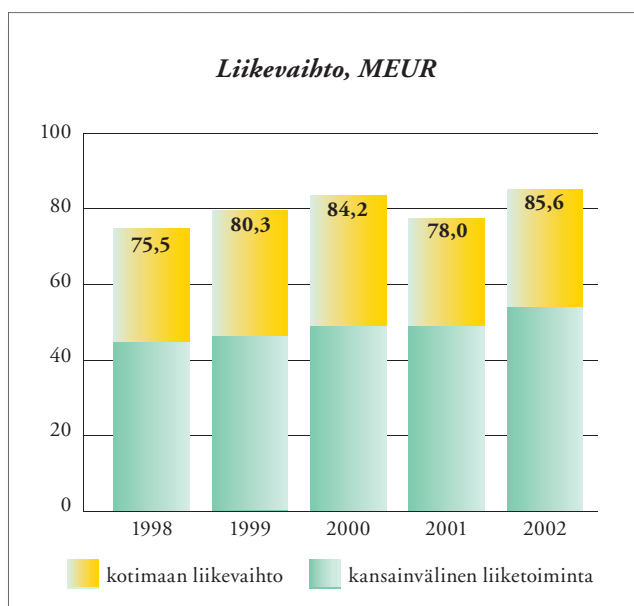
Konsernin liikevoitto oli -1,1 milj. euroa (0,07 Me), joka oli -1,2 % (0,1 %) liikevaihdosta. Tulos ennen satunnaisia eriä, tilinpäätössiirtoja ja veroja oli -2,9 milj. euroa (-1,02 Me). Tilikauden tuloverot olivat 0,2 milj. euroa (0,37 Me). Tilikauden tulos oli -1,9 milj. euroa (-1,2 Me), jossa laskua edelliseen vuoteen oli 0,7 milj. euroa.

Tulos/osake oli -0,55 euroa (-0,34 euroa). Oman pääoman tuotto oli -0,1 %, kun se edellisena vuonna oli -5,2 %. Sijoitetun pääoman tuotto oli -0,0 % (0,2 %).

Investoinnit ja rahoitus

Konsernin investoinnit olivat 3,2 milj. euroa (4,7 Me). Tuotantokapasiteettia on riittävästi ja tuotannolliset investoinnit ovat olleet pääosin korvausinvestointeja. Alajärven tehtaan höyläys- ja liimauslinjan uusiminen tehostaa raaka-aineen käyttöä, parantaa toiminnan tehokkuutta ja lamelli-hirren laatua.

Saksan ja Ranskan rajalle Rheinau-Linxiin avattiin Design Center, joka toimii aluemyyntin tukikeskuksena. Japanin tytäryhtiön näyttelyaluetta Yamanakossa täydennettiin uudella omakotitalolla ja Tokion keskustaan

päätettiin rakentaa omakotinäyttely. Se valmistuu huhtikuussa 2003.

Vuoden aikana Honkarakenne jatkoi keskittymistään ydinosaamiseensa. Ikaalisissa toimivasta ikkunatehtaasta myytiin lisää osuutta Sevimari Oy:lle. Kaupan myötä Honkarakenne jäi vähemmistöosakkaaksi 15 %:n omistusosuudella. Omien osakkeiden ostaminen aloitettiin kesäkuun lopussa ja tilikauden loppuun mennessä yhtiö on hankkinut haltuunsa 3 % osakkeistaan.

Rahoitusasema säilyi edelleen suhteellisen vakaana koko tilikauden ajan. Omavaraisuusaste laski 41,7 %:iin (43,9 %). Nettorahoituskulut olivat 1,8 milj. euroa (1,1 Me). Kasvu aiheutui suurelta osin valuuttojen, jenin ja dollarin, heikkenemisestä sekä USA:n tytäryhtiöosaamisen arvostamisesta tilinpäätöspäivän kurssiin. Korolliset nettovelat olivat 20,1 milj. euroa (18,3 Me) eli 23,4 % (23,4 %) liikevaihdosta.

Tutkimus- ja tuotekehitystoiminta

Vuonna 2002 jatkettiin vahvaa panostusta tutkimukseen ja kehitykseen. Konsernin tutkimus- ja tuotekehitystoimintaan käytettiin 1,2 milj. euroa (1,1 Me) eli 1,4 % liikevaihdosta.

Tuotekehityksen painopiste oli uusien talomallien ja Design-komponenttien kehittämisessä, massiivisten puurakenteiden tutkimuksessa sekä tuotehyväksyntä- ja testausprojekteissa. Uusia talomallistoja lanseerattiin mm. Saksassa ja Suomessa. Japanissa toteutettu testaus- ja tuotehyväksyntäprojekti mahdollistaa hirsimarkkinoiden laajentamisen taajamarakentamiseen. Suomessa aiemmin ikkunoille ja oville sekä vuonna 2002 lautatarvoille saadut tuotehyväksynät auttavat Euroopan laajuisen CEMerkin hakuprosessissa.

Massiivisten puurakenteiden tutkimus- ja kehityksprojekteja jatkettiin yhteistyössä tutkimuslaitosten sekä tehtaiden asiantuntijoiden kanssa. Honkarakenne on mukana myös puutuote- ja hirsialan yhteisprojekteissa, joissa tutkitaan esimerkiksi puumateriaalin aikaansaamia positiivisia sisäilmavaikutuksia, hyvän ja terveellisen asumisen edellytyksiä.

Henkilöstö

Konsernin palveluksessa oli tilikauden päättyessä 444 (456) henkilöä ja vuoden aikana keskimäärin 472 (504) henkilöä. Ulkomaisten tytäryhtiöiden henkilökunnan määrä oli 37 (38). Emoyhtiön palveluksessa oli tilikauden

päättyessä 402 (412) ja tilikauden aikana keskimäärin 431 (434).

Konsernirakenne

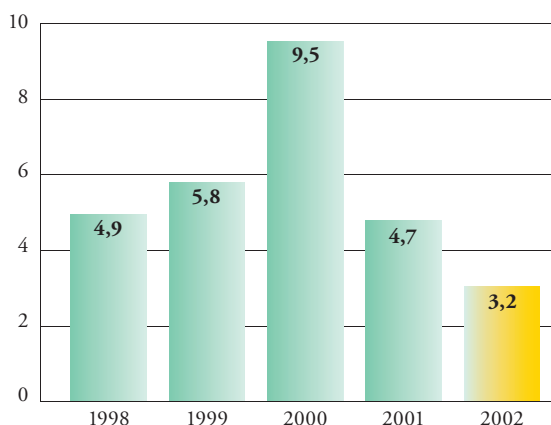
Konsernin emoyhtiö on Honkarakenne Oyj. Muut konserniin kuuluvat, liiketoimintaa harjoittavat yhtiöt ovat Arkkitehtuuritoimisto Kari Rainio Ky, Alajärven Hirsitalot Oy, Honka Export Services Oy, Honka Japan Inc. (Japani), Honka Blockhaus GmbH (Saksa), Honkarakenne s.a.r.l. (Ranska) ja Honka Homes USA Inc. (USA).

Osakepääoma ja osakkeet

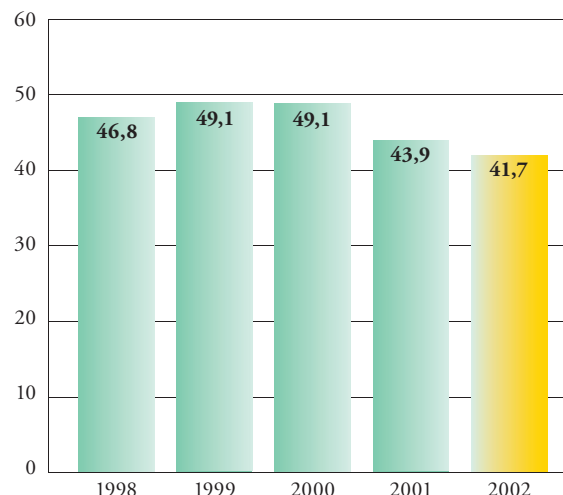
Honkarakenne Oyj:n osakepääoma oli tilikauden päättyessä 8.017.936 euroa. Osakepääomaan ei tehty muutoksia tilikauden aikana. Yhtiöjärjestyksen mukainen vähimmäispääoma on 8.000.000 euroa ja enimmäispääoma 32.000.000 euroa.

Osakkeen nimellisarvo on 2 euroa. Yhtiöllä on kaksi osakesarjaa, A- ja B-sarja. Yhtiökokouksessa A-sarjan osakkeella on 20 ääntä ja B-sarjan osakkeella 1 ääni. Yhtiön B-osakkeet noteerataan Helsingin Pörssin I-lis-talla.

Investoinnit, MEUR

Omavaraisuusaste, %

Osakeantivaltuus

Hallituksella on tilikauden päättyessä voimassa oleva osakeantivaltuus enintään 200.448 B-lajin osakkeen luovuttamisesta. Yhtiökokouksen 19.4.2002 antama valtuutus on voimassa 19.4.2003 asti.

Hallinto

Honkarakenne Oyj:n hallitukseen ovat kuuluneet Reino Saarelainen (puheenjohtaja) 19.4.2002 asti, Arimo Ristola (puheenjohtaja 19.4.2002 lähtien), Esko Teerikorpi, Mauri Saarelainen ja Helena Ruponen 19.4.2002 lähtien. Yhtiön toimitusjohtaja on Mauri Saarelainen.

Tilintarkastajana on ollut Ernst & Young Oy, KHT-yhteisö, päävastuullisena tarkastajana Arvi Hurskainen, KHT.

Arvio todennäköisestä tulevasta kehityksestä

Keskittyminen päämarkkinoille on vahvistanut Honkarakenteen markkina-asemaa. Keskittymistä jatketaan edelleen ja liiketoiminnan rönsyjä karsitaan. Honka Holidayn viikko-osakkeiden myynti ja markkinointi ei toteutunut odotetulla tavalla ja sen toiminta tuotti tappiota. Honka Holiday edustaa viikko-osaketoinnallaan ydinliiketoiminnasta poikkeavaa liiketoiminnan aluetta. Neuvottelut

liiketoiminnan uudelleenjärjestelyistä on käynnistetty.

Muissa kuin päävientimaissa myyntiprosessia tehostetaan, sillä yksittäisistä kaupoista ei ole saatu tarpeeksi kannattavaa toimintaa. Näissä konsernin asiakasprosessia yksinkertaistetaan siirtämällä suunnittelu- ja toimituspalveluja tiimeiltä tehtaille tai alihankkijoille.

Markkinanäkymät ovat edelleen odottavat. Koska markkinoiden elpyminen näyttää edelleen siirtyvän, Honkarakenne keskittyy vuonna 2003 sisäisen toiminnan ja tehokkuuden parantamiseen.

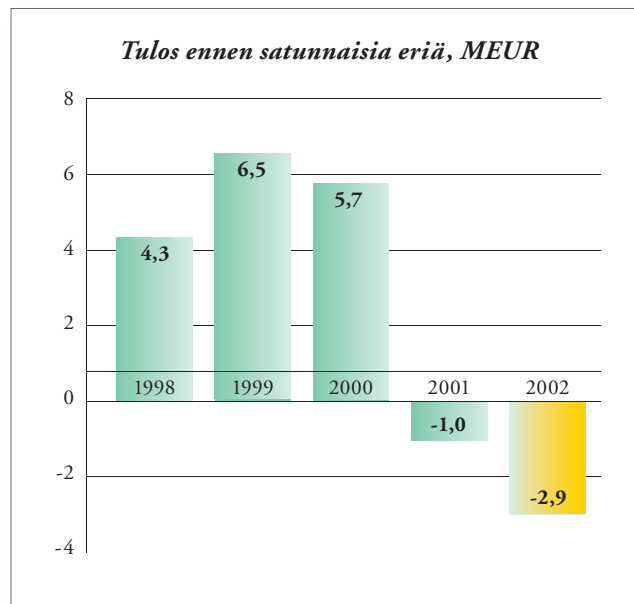
Raaka-aineen hintataso on pitkän vakaan ajan jälkeen hieman nousussa.

Investointitaso tullaan pitämään

vuoden 2003 aikana maltillisella tasolla. Pääpaino tulee olemaan korvaus- ja kunnossapitoinvestoinneissa sekä markkinointi-investoinneissa, joista merkittävin toteutetaan Tokioon.

Hallituksen esitys voiton käytöstä

Konsernin vapaa oma pääoma oli 31.12.2002 taseen mukaan 10.508.485,47 euroa ja emoyhtiön vapaa oma pääoma oli 8.728.595,52 euroa. Hallitus esittää, että tilikaudelta 2002 ei jaeta osinkoa ja että tilikauden tappio 594.144,63 euroa siirretään voittovaroihin.

TULOSLASKELMAT

(1.000 euroa)	KONSERNI		EMOYHTIÖ	
	2002	2001	2002	2001
LIKEVAIHTO	85 628	77 994	72 711	68 946
Valmiiden ja keskeneräisten tuotteiden varastojen lisäys (+) tai vähennys (-)	32	-274	-33	123
Valmistus omaan käyttöön (+)	325	141	325	141
Liiketoiminnan muut tuotot	1 423	345	1 233	340
Materiaalit ja palvelut				
Aineet, tarvikkeet ja tavarat:				
Ostot tilikauden aikana	49 937	37 831	44 789	37 807
Varastojen lisäys (-) tai vähennys (+)	-924	1 125	-934	1 059
Ulkopuoliset palvelut	8 580	8 100	3 576	2 356
Henkilöstökulut	16 042	16 804	13 387	13 142
Poistot				
Suunnitelman mukaiset poistot	4 131	4 188	3 740	3 607
Konserniliikearvon poisto	131	274		
Liiketoiminnan muut kulut	<u>10 574</u>	<u>9 810</u>	<u>11 258</u>	<u>11 152</u>
LIKEVOITTO/-TAPPIO	-1 064	73	-1 578	426
Rahoitustuotot ja -kulut				
Osuus osakkuusyritysten voitosta	4	-3		
Tuotot muista pysyvien vastaavien sijoituksista	36	3	122	3
Muut korko- ja rahoitustuotot	573	25	489	66
Korkokulut ja muut rahoituskulut	<u>-2 413</u>	<u>-1 121</u>	<u>-2 381</u>	<u>-1 145</u>
VOITTO/TAPPIO ENNEN SATUNNAISIA ERIÄ	-2 863	-1 023	-3 348	-650
Satunnaiset erät				
Satunnaiset tuotot	281	794	281	886
Satunnaiset kulut	<u>0</u>	<u>-643</u>	<u>0</u>	<u>-22</u>
VOITTO/TAPPIO ENNEN TILINPÄÄTÖSSIIRTOJA JA VEROJA	-2 582	-872	-3 068	214
Tilinpäätössiirrot				
Poistoeron lisäys (-) tai vähennys (+)			2 204	39
Vapaaehtoisten varausten lisäys (-) tai vähennys (+)			-9	
Tuloverot	-204	-369	14	-60
Laskennallisen verovelan muutos	900	9		
Laskennallisen verosaamisen muutos			262	
Vähemmistöosuudet	<u>-30</u>	<u>26</u>		
TILIKAUDEN VOITTO/TAPPIO	<u><u>-1 916</u></u>	<u><u>-1 205</u></u>	<u><u>-594</u></u>	<u><u>184</u></u>

TASEET – VASTAAVAA

(1.000 euroa)	KONSERNI		EMOYHTIÖ	
	31.12.2002	31.12.2001	31.12.2002	31.12.2001
PYSYVÄT VASTAAVAT				
Aineettomat hyödykkeet				
Aineettomat oikeudet	783	910	753	910
Konserniliikearvo	0	131		
Muut pitkävaikutteiset menot	912	2 154	861	1 202
Ennakkomaksut	74	69	74	69
	<u>1 769</u>	<u>3 264</u>	<u>1 689</u>	<u>2 181</u>
Aineelliset hyödykkeet				
Maa- ja vesialueet	1 693	1 622	1 557	1 521
Rakennukset ja rakennelmat	16 883	16 930	14 979	15 024
Koneet ja kalusto	9 339	9 836	8 816	9 335
Muut aineelliset hyödykkeet	666	832	618	770
Ennakkomaksut ja keskeneräiset hankinnat	963	902	139	87
	<u>29 543</u>	<u>30 122</u>	<u>26 108</u>	<u>26 737</u>
Sijoitukset				
Osuudet saman konsernin yrityksissä	15	15	892	806
Osuudet omistusyhteisyriksissä	460	603	456	597
Omat osakkeet	478		478	
Muut osakkeet ja osuudet	266	203	275	211
Muut saamiset saman konsernin yrityksiltä			223	314
Muut saamiset	629	177	178	177
	<u>1 848</u>	<u>997</u>	<u>2 502</u>	<u>2 104</u>
PYSYVÄT VASTAAVAT YHTEENSÄ	33 160	34 383	30 299	31 023
VAIHTUVAT VASTAAVAT				
Vaihto-omaisuus				
Aineet ja tarvikkeet	2 221	1 968	2 221	1 968
Keskeneräiset tuotteet	4 891	5 310	3 911	3 982
Valmiit tuotteet / Tavarat	5 989	5 538	5 538	5 500
Muu vaihto-omaisuus	5 006	4 335	4 988	4 306
Ennakkomaksut	447	361	437	323
	<u>18 554</u>	<u>17 512</u>	<u>17 095</u>	<u>16 080</u>
Saamiset				
Pitkäaikaiset saamiset				
Lainasaamiset	1 114	838	682	838
Lyhytaikaiset saamiset				
Myyntisaamiset	5 717	5 097	2 667	2 314
Saamiset saman konsernin yrityksiltä			9 604	9 185
Saamiset omistusyhteisyriksiltä		1		1
Lainasaamiset	22	17	22	17
Muut saamiset	687	2 243	564	1 979
Siirtosaamiset	2 625	4 503	2 083	3 851
Laskennalliset verosaamiset			262	
	<u>9 050</u>	<u>11 861</u>	<u>15 202</u>	<u>17 345</u>
Rahat ja pankkisaamiset	5 725	5 549	1 074	610
VAIHTUVAT VASTAAVAT YHTEENSÄ	34 443	35 760	34 052	34 873
VASTAAVAA	<u>67 603</u>	<u>70 143</u>	<u>64 351</u>	<u>65 896</u>

TASEET – VASTATTAVAA

(1.000 euroa)	KONSERNI		EMOYHTIÖ	
	31.12.2002	31.12.2001	31.12.2002	31.12.2001
OMA PÄÄOMA				
Osakepääoma	8 018	8 018	8 018	8 018
Vararahasto	5 316	5 316	5 316	5 316
Edellisten tilikausien voitto	12 425	13 244	9 323	9 139
Tilikauden voitto / tappio	<u>-1 916</u>	<u>-1 205</u>	<u>-594</u>	<u>184</u>
OMA PÄÄOMA YHTEENSÄ	23 843	25 373	22 063	22 657
TILINPÄÄTÖSSIIRTOJEN KERTYMÄ				
Poistoero			4 602	6 806
Vapaaehtoiset varaukset			<u>38</u>	<u>32</u>
			4 640	6 838
VÄHEMMISTÖOSUUDET	43	14		
VIERAS PÄÄOMA				
Pitkäaikainen				
Lainat rahoituslaitoksilta	15 441	11 735	15 431	11 643
Eläkelainat	709	952	709	952
Velat saman konsernin yrityksille			546	539
Laskennalliset verovelat	<u>1 083</u>	<u>1 983</u>		
	17 233	14 669	16 686	13 134
Lyhytaikainen				
Lainat rahoituslaitoksilta	4 394	5 493	4 381	5 493
Eläkelainat	243	384	243	384
Saadut ennakot	10 298	12 294	9 972	11 305
Ostovelat	3 366	3 259	2 546	2 602
Velat saman konsernin yrityksille			761	414
Velat omistusyhteisyriyksille	106	141	106	141
Muut velat	1 322	1 463	332	453
Siirtovelat	<u>6 755</u>	<u>7 052</u>	<u>2 620</u>	<u>2 474</u>
	26 483	30 086	20 962	23 267
VIERAS PÄÄOMA YHTEENSÄ	43 717	44 755	37 648	36 401
VASTATTAVAA	<u>67 603</u>	<u>70 143</u>	<u>64 351</u>	<u>65 896</u>

RAHOITUSLASKELMAT

(1.000 euroa)	KONSERNI		EMOYHTIÖ	
	2002	2001	2002	2001
LIIKETOIMINNAN RAHAVIRTA				
+ Myynnistä saadut maksut	86 179	82 913	72 713	72 419
+ Liiketoiminnan muista tuotoista saadut maksut	1 002	345	1 026	340
- Maksut liiketoiminnan kuluista	-85 857	-74 333	-73 157	-67 399
Rahavirta ennen rahoituseriä ja veroja	1 324	8 925	581	5 360
- Maksetut korot ja maksut rahoituskuluista	-1 157	-1 080	-1 126	-1 105
+ Saadut korot liiketoiminnasta	573	25	489	66
+ Saadut osingot liiketoiminnasta	36		122	3
- Maksetut välittömät verot	-456	-639	-371	-305
Rahavirta ennen satunnaisia eriä	320	7 230	-304	4 019
+ - Satunnaisten erien rahavirta	178	796	178	864
Liiketoiminnan rahavirta (A)	498	8 027	-126	4 883
INVESTOINTIEN RAHAVIRTA				
- Investoinnit aineell. ja aineett. hyödykkeisiin	-1 664	-4 552	-1 341	-3 830
- Investoinnit muihin sijoituksiin	-126		-37	
- Myönnettyt lainat	-356		-356	
+ Lainasaamisten takaisinmaksut	355		355	-69
+ Saadut osingot investoinneista		0		
Investointien rahavirta (B)	-1 791	-4 553	-1 379	-3 899
RAHOITUKSEN RAHAVIRTA				
- Omien osakkeiden hankkiminen	-478		-478	
+ Lyhytaikaisten lainojen muutos	-1 240	-87	-1 253	-87
+ Pitkäaikaisten lainasaamisten muutos	-276	-479	156	-479
+ Pitkäaikaisten lainojen muutos	3 463	396	3 545	1 292
- Maksetut osingot		-1 349		-1 349
Rahoituksen rahavirta (C)	1 469	-1 519	1 970	-623
Rahavarojen muutos (A+B+C)	176	1 955	464	361
Rahavarat tilikauden alussa	5 549	3 594	610	249
Rahavarat tilikauden lopussa	5 725	5 549	1 074	610

LAADINTAPERIAATTEET

Konserni

Konsernitilinpäätökseen on yhdistelty kaikki konserniyritykset lukuunottamatta Venäjällä sijaitsevaa tytäryhtiö Honka Log Housea, joka ei ole harjoittanut liiketoimintaa vuonna 2002.

Konsernitilinpäätöstä laadittaessa on käytetty hankintamenomenetelmää. Rakennuksista, koneista ja kalustosta sekä varauksista ja goodwill-arvosta johtuvat konserniaktiivat on esitetty konserniliikearvo-nimikkeellä ja poistetaan tasapoistona 10 vuoden pituisena todennäköisenä vaikutusaikana.

Osakkuusyrietykset Pielishonka Oy, Puulaakson Energia Oy ja JJ-Suunnittelu Oy on yhdistetty pääomaosuusmenetelmällä. Konsernin omistuosuuden mukainen osuus osakkuusyhtiön tuloksesta on esitetty rahoituserissä. Suunnatun osakeannin jälkeen PuuKarkko Oy ei ole enää Honkarakenteen osakkuusyhtiö.

Laskennallinen verovelka on laskettu omaan pääomaan yhdistetyistä vapaaehtoisista varauksista ja poistoeroista käyttäen tilinpäätöshetkellä vahvistettua verokantaa. Emoyhtiön laskennallinen verosaaminen sisältyy konsernin laskennalliseen verovelkaan.

Ulkomaisten tytäryhtiöiden tilinpäätösluvut on muutettu euroiksi; tuloslaskelmat tilikauden keskipäivän ja taseet tilinpäätöspäivän kurssiin. Oman pääoman muuntamisesta syntyneet kurssierot on kirjattu omaan pääomaan.

Valuuttamääräiset erät on muutettu tilinpäätöspäivän kurssiin.

Käyttöomaisuus

Käyttöomaisuus on aktivoitu välittömään hankintamenoön.

Suunnitelman mukaiset poistot on laskettu käyttöomaisuuden hankintamenoista arvioitun taloudellisen käyttöiän mukaan tasapoistoin.

Suunnitelman mukaiset poistoajat ovat:

Aineettomat oikeudet	5 - 10 vuotta
Liikearvo	10 vuotta
Rakennukset ja rakennelmat	20 - 30 vuotta
Koneet ja kalusto	3 - 8 vuotta
Muut aineelliset hyödykkeet	3 - 10 vuotta

Vaihto-omaisuus

Vaihto-omaisuuteen sisältyvät erät on arvostettu fifo-periaatteen mukaisesti välittömään hankintamenoön tai todennäköiseen luovutushintaan, mikäli se on alhaisempi.

Eläkejärjestelyt

Henkilöstön lakisääteinen eläketurva on hoidettu eläkevakuutusyhtiöiden kautta.

1. TULOSLASKELMAN LIITETIEDOT

	Konserni (1.000 euroa)		Emoyhtiö (1.000 euroa)	
1.1. Liikevaihto	2002	2001	2002	2001
Tuoteryhmittäin				
Vapaa-aika	22 209	19 380	20 542	18 352
Omakotitalot	53 077	48 594	41 827	41 116
Saunat ja pihapiirituotteet	5 339	4 758	5 339	4 758
Muut	5 003	5 262	5 003	4 720
Yhteensä	85 628	77 994	72 711	68 946
Markkina-alueittain				
Suomi	30 939	29 236	30 931	31 549
Saksa	20 945	15 194	13 199	11 090
Japani	14 986	15 034	10 059	8 954
Muu Eurooppa	6 912	6 431	6 912	6 431
Venäjä	7 036	5 893	7 036	5 893
Ranska	2 835	2 593	2 835	2 593
Muut maat	1 975	3 613	1 739	2 436
Yhteensä	85 628	77 994	72 711	68 946
Liiketoiminnan muihin tuottoihin sisältyy sahatavaran myynnistä saatuja tuottoja 790,6 tuhatta euroa, saatuja avustuksia 121,7 tuhatta euroa, kiinteistöyhtiön tuloutusta 207,1 tuhatta euroa ja käyttöomaisuuden myyntituottoja 81,6 tuhatta euroa.				
1.2. Henkilöstöä ja toimielinten jäseniä koskevat liitetiedot				
Henkilöstökulut				
Palkat	12 765	13 208	10 429	10 216
Eläkekulut	1 788	1 919	1 706	1 679
Muut henkilösivukulut	1 489	1 677	1 252	1 247
Yhteensä	16 042	16 804	13 387	13 142
Johdon palkat				
Toimitusjohtaja ja hallituksen jäsenet	657	804	120	136
Henkilöstömäärät, keskimäärin				
Toimihenkilöt	201	211	159	162
Työntekijät	272	293	272	272
Yhteensä	473	504	431	434
1.3. Poistot				
Suunnitelman mukaiset poistot				
Aineettomat oikeudet	403	396	399	396
Konserniliikeyarvo	131	274	-	-
Muut pitkävaikutteiset menot	426	477	386	375
Rakennukset ja rakennelmat	821	796	671	664
Koneet ja kalusto	2 133	2 179	1 960	1 863
Muut aineelliset hyödykkeet	348	340	324	309
Yhteensä	4 262	4 462	3 740	3 607
1.4. Rahoitustuotot ja -kulut				
Osinkotuotot konserniyrityksiltä	-	-	122	-
Osinkotuotot muilta yrityksiltä	36	3	0	3
Korkotuotot	89	25	37	66
Muut rahoitustuotot	485	0	451	-
Korkokulut	-798	-1 082	-789	-1 111
Muut rahoituskulut	-1 615	-39	-1 592	-35
Yhteensä	-1 803	-1 092	-1 770	-1 077

2. TASEEN LIITETIEDOT

2.1. Aineettomat ja aineelliset hyödykkeet

Konsernin aineettomat hyödykkeet 31.12.2002

(1.000 euroa)	Aineettomat oikeudet	Liikearvo	Konserni-liikearvo	Muut pitkävaikutteiset menot	Ennakkomaksut	Aineettomat hyödykkeet yhteensä
Hankintameno 1.1.	2 241	208	3 197	3 013	69	8 729
Lisäykset	259			45	74	379
Vähennykset	2			44	69	115
Erien väliset siirrot	23			-853		-830
Hankintameno 31.12.	2 522	208	3 197	2 161	74	8 162
Kertyneet poistot 1.1.	1 332	208	3 066	859	-	5 465
Siirrettyjen/vähennysten kertyneet poistot 31.12.	4			-36	-	-32
Tilikauden poistot	403		131	426	-	960
Kertyneet poistot 31.12.	1 739	208	3 197	1 249	-	6 393
Kirjanpitoarvo 31.12.	783	0	0	912	74	1 769

Muut pitkävaikutteiset menot erästä siirretty 232 tuhatta euroa pitkäaikaisiin lainasaamisiin.

Konsernin aineelliset hyödykkeet 31.12.2002

(1.000 euroa)	Maa- ja vesialueet	Rakennukset ja rakennelmat	Koneet ja kalusto	Muut aineelliset hyödykkeet	Ennakkomaksut ja keskeneräiset hankinnat	Aineelliset hyödykkeet yhteensä
Hankintameno 1.1.	1 508	20 298	19 140	2 746	902	44 594
Lisäykset	36	899	1 625	181	963	3 703
Vähennykset	4	74	712		902	1 692
Erien väliset siirrot	39	-54	65			50
Hankintameno 31.12.	1 579	21 068	20 118	2 927	963	46 655
Kertyneet poistot 1.1.	-	6 556	9 304	1 914	-	17 774
Siirrettyjen/vähennysten kertyneet poistot 31.12.	-	-4	-658		-	-662
Tilikauden poistot	-	821	2 133	348	-	3 302
Kertyneet poistot 31.12.	-	7 373	10 780	2 262	-	20 414
Arvonkorotukset	114	3 187				3 302
Kirjanpitoarvo 31.12.	1 693	16 883	9 339	666	963	29 543

Tuotantokoneiden ja -laitteiden kirjanpitoarvo 31.12. on 7.672 tuhatta euroa.

Arvonkorotukset on tehty vuonna 1987 tapahtuneen arvioinnin perusteella. Niillä ei ole vaikutusta tuloverotukseen.

Emoyhtiön aineettomat hyödykkeet 31.12.2002

(1.000 euroa)	Aineettomat oikeudet	Liikearvo	Muut pitkävaikutteiset menot	Ennakkomaksut	Aineettomat hyödykkeet yhteensä
Hankintameno 1.1.	2 237	208	1 873	69	4 387
Lisäykset	242		45	74	361
Vähennykset				69	69
Hankintameno 31.12.	2 479	208	1 918	74	4 679
Kertyneet poistot 1.1.	1 327	208	671	-	2 206
Tilikauden poistot	399		386	-	784
Kertyneet poistot 31.12.	1 725	208	1 057	-	2 990
Kirjanpitoarvo 31.12.	753	0	861	74	1 689

Emoyhtiön aineelliset hyödykkeet 31.12.2002

(1.000 euroa)	Maa- ja vesialueet	Rakennukset ja rakennelmat	Koneet ja kalusto	Muut aineelliset hyödykkeet	Ennakkomaksut ja keskenkäiset hankinnat	Aineelliset hyödykkeet yhteensä
Hankintameno 1.1.	1 406	17 064	17 565	2 652	87	38 775
Lisäykset	36	626	1 464	173	139	2 437
Vähennykset			445		87	533
Hankintameno 31.12.	1 443	17 690	18 584	2 825	139	40 680
Kertyneet poistot 1.1.	-	5 227	8 230	1 882	-	15 339
Vähennysten kertyneet poistot 31.12.	-		-421		-	-421
Tilikauden poistot	-	671	1 960	324	-	2 955
Kertyneet poistot 31.12.	-	5 898	9 768	2 207	-	17 874
Arvonkorotukset	114	3 187				3 302
Kirjanpitoarvo 31.12.	1 557	14 979	8 816	618	139	26 108

Tuotantokoneiden ja -laitteiden kirjanpitoarvo 31.12. on 7.672 tuhatta euroa.

Arvonkorotukset on tehty vuonna 1987 tapahtuneen arvioinnin perusteella. Niillä ei ole vaikutusta tuloverotukseen.

2.2. Sijoitukset

Konsernin sijoitukset 31.12.2002

(1.000 euroa)	Osuudet saman konsernin yrityksissä	Osuudet osakkuus- yrityksissä	Omat osakkeet	Muut osakkeet ja osuudet	Muut saamiset	Sijoitukset yhteensä
Hankintameno 1.1.	15	603		203	177	997
Lisäykset		04	478	48	406	935
Vähennykset		130		1	502	633
Siirrot erien välillä		-17		17	548	548
Hankintameno 31.12.	15	460	478	266	629	1 848
Kirjanpitoarvo 31.12.	15	460	478	266	629	1 848

Emoyhtiön sijoitukset 31.12.2002

(1.000 euroa)	Osuudet saman konsernin yrityksissä	Osuudet osakkuus- yrityksissä	Omat osakkeet	Muut osakkeet ja osuudet	Muut saamiset saman konsernin yrityksiltä	Muut saamiset	Sijoitukset yhteensä
Hankintameno 1.1.	806	597		211	314	177	2 104
Lisäykset	87		478	48		356	968
Vähennykset		124			91	355	570
Siirrot erien välillä		-17		17			0
Hankintameno 31.12.	892	456	478	275	223	178	2 502
Kirjanpitoarvo 31.12.	892	456	478	275	223	178	2 502

2.3. Emoyhtiön omistamat tytäryhtiö- ja osakkuusyhtiöosakkeet

Konserniyritykset	Emoyhtiön ja konsernin omistus- ja äänivalta %	Konsernin osuus omasta pääomasta (1.000 euroa)
Alajärven Hirsitalot Oy, Alajärvi	100	408
Arkkitehtuuritoimisto Kari Rainio Ky, Tuusula	100	81
Honka Blockhaus GmbH, Saksa	90	301
Honka Export Services Oy, Tuusula	100	8
Honka Holiday Oy, Tuusula	100	7
Honka Homes USA Inc., USA	100	-2 470
Honka Japan Inc., Japani	100	1 133
Honka Log House, Venäjä	100	
Honkarakenne s.a.r.l., Ranska	100	23

Osakkuusyrietykset	Emoyhtiön ja konsernin omistus- ja äänivalta %	Konsernin osuus omasta pääomasta (1.000 euroa)
JJ-Suunnittelu Oy, Karstula	40,0	12
Pielishonka Oy, Lieksa	39,3	35
Puulaakson Energia Oy, Karstula	41,1	387

2.4. Vaihto-omaisuus

Konsernissa vaihto-omaisuuteen sisältyy lomaosakkeita 2.506 tuhatta euroa. Maa-alueet 2.299 tuhatta euroa on arvostettu välittömään hankintamenuon.

2.5. Saamiset

2.5.1. Pitkäaikaiset saamiset

	Konserni (1.000 euroa)		Emoyhtiö (1.000 euroa)	
	2002	2001	2002	2001
Saamiset saman konsernin yrityksiltä				
Lainasaamiset	-	-	223	314
Saamiset, jotka erääntyvät yli yhden vuoden kuluttua				
Lainasaamiset	1 685	962	802	962
Lainasaamiset lähipiiriltä	58	53	58	53

Yhtiön lähipiiriin kuuluville henkilöille myönnettyjen lainojen laina-aika on 2-4 vuotta ja lainat ovat yleensä laina-aikanaan lyhennysvapaita. Lainojen korko ylittää peruskoron.

2.5.2. Lyhytaikaiset saamiset

Saamiset saman konsernin yrityksiltä				
Myyntisaamiset	-	-	9 253	8 904
Muut saamiset	-	-	351	281
Yhteensä	-	-	9 604	9 185
Saamiset omistusyhteisyrittäjiltä				
Myyntisaamiset	-	1	-	1

2.6. Oma pääoma

Osakepääoma 1.1.	8 018	8 018	8 018	8 018
Osakepääoma 31.12.	8 018	8 018	8 018	8 018
Vararahasto 1.1.	5 316	5 316	5 316	5 316
Vararahasto 31.12.	5 316	5 316	5 316	5 316
Edellisten tilikausien voitto 1.1.	12 039	14 816	9 323	10 487
Yhtiökokouksen päätöksellä jaettu osinkoja	-	-1 349	-	-1 349
Muuntoero	386	-117	-	-
Muu muutos	-	-106	-	-
Tilikauden voitto/tappio	-1 916	-1 205	-594	184
Voittovarot 31.12.	10 508	12 039	8 729	9 323
Oma pääoma yhteensä	23 843	25 373	22 063	22 657
Konsernin voitonjakokelpoiset varat	6 948	6 931		

Emoyhtiön osakepääoma jakautuu osakelajeittain seuraavasti:

	1.000 kpl	1.000 euroa
A-osakkeet (20 ääntä/osake)	300	600
B-osakkeet (1 ääni/osake)	3 709	7 418
Yhteensä	4 009	8 018

2.7. Vieras pääoma

2.7.1. Pitkäaikainen vieras pääoma

	Konserni (1.000 euroa)		Emoyhtiö (1.000 euroa)	
	2002	2001	2002	2001
Velat saman konsernin yrityksille				
Muut velat	-	-	546	539
Velat, jotka eräännyvät viiden vuoden tai sitä pidemmän ajan kuluttua				
Lainat rahoituslaitoksilta	2 462	1 485	2 462	1 485
Eläkelainat	394	510	394	510
Yhteensä	2 856	1 995	2 856	1 995

2.7.2. Lyhytaikainen vieras pääoma

Velat saman konsernin yrityksille				
Ostovelat	-	-	627	279
Muut velat	-	-	135	135
Yhteensä	-	-	761	414
Velat omistusyhteisy yrityksille				
Ostovelat	-	27	-	27
Muut velat	106	114	106	114
Yhteensä	106	141	106	141

2.8. Annetut vakuudet

Velat ja vastuut, joiden vakuudeksi on annettu kiinnityksiä kiinteistöön, yrityskiinnityksiä ja pantattu osakkeita

Lainat rahoituslaitoksilta	19 897	17 172	19 812	17 080
Eläkelainat	952	1 336	952	1 336
Pankkitakaukset	666	1 102	666	1 102
Takaukset	1 116	1 079	1 116	1 079
Edellisten vakuudeksi annetut				
Kiinteistökiinnitykset	15 822	15 213	15 822	15 213
Yrityskiinnitykset	4 079	4 079	4 079	4 079
Pantattujen osakkeiden kirjanpitoarvo	180	180	180	180
Muut annetut vakuudet omista sitoumuksista				
Annetut pantit	-	168	-	168
Saman konserniin kuuluvien yritysten puolesta annetut vakuudet				
Annetut kiinteistökiinnitykset	536	579	536	579
Muiden puolesta annetut vakuudet				
Annetut takaukset	262	516	462	516
Muut vastuut konserniyhtiön puolesta				
Muut vastuut	144	-	144	-
Leasingsopimuksista maksettavat määrät				
Seuraavalla tilikaudella maksettavat	219	128	154	82
Myöhemmin maksettavat	321	228	208	165
Yhteensä	540	357	362	248
Johdannaissopimukset				
Valuuttatermiinien nimellisarvot	1 166	4 581	1 166	4 581

HALLITUKSEN ESITYS VOITTOVAROJEN KÄYTTÖSTÄ

Konsernin vapaa oma pääoma oli 31.12.2002 taseen mukaan 10.508.485,47 euroa ja emoyhtiön vapaa oma pääoma oli 8.728.595,52 euroa.

Hallitus esittää, että tilikaudelta 2002 ei jaeta osinkoa ja että tilikauden tappio 594.144,63 euroa siirretään voittovaroihin.

Tuusulassa 20. päivänä helmikuuta 2003

Arimo Ristola
puheenjohtaja

Mauri Saarelainen
toimitusjohtaja

Esko Teerikorpi

Helena Ruponen

TILINTARKASTUSKERTOMUS

Honkarakenne Oyj:n osakkeenomistajille

Olemme tarkastaneet Honkarakenne Oyj:n kirjanpidon, tilinpäätöksen ja hallinnon tilikaudelta 1.1. - 31.12.2002. Hallituksen ja toimitusjohtajan laatima tilinpäätös sisältää toimintakertomuksen sekä konsernin ja emoyhtiön tuloslaskelman, taseen ja liitetiedot. Suorittamamme tarkastuksen perusteella annamme lausunnon tilinpäätöksestä ja hallinnosta.

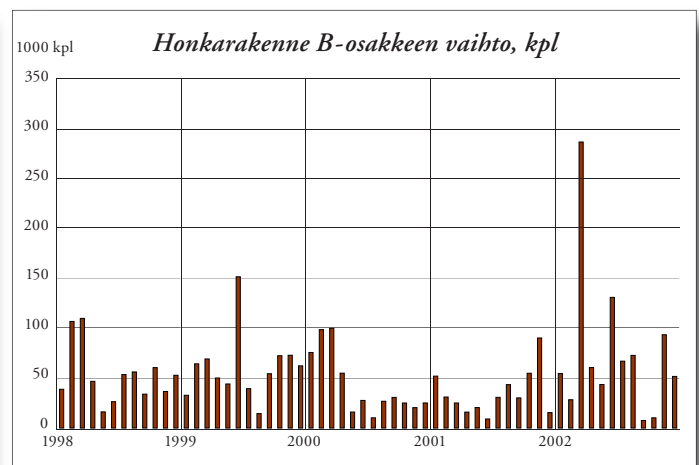
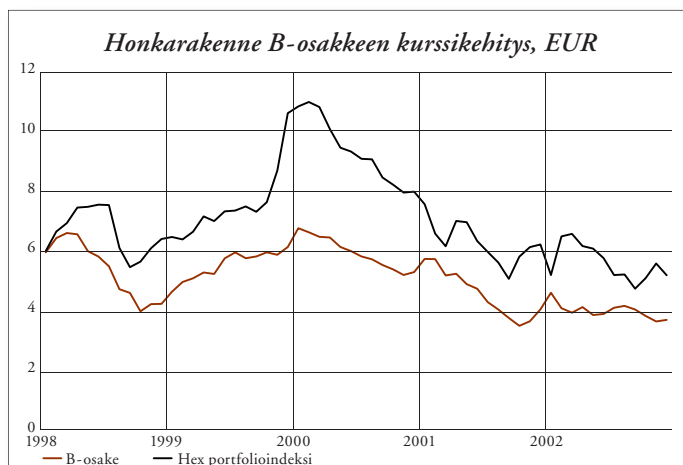
Tilintarkastus on suoritettu hyvän tilintarkastustavan mukaisesti. Kirjanpitoa sekä tilinpäätöksen laatimisperiaatteita, sisältöä ja esittämistapaa on tällöin tarkastettu riittävässä laajuudessa sen toteamiseksi, ettei tilinpäätös sisällä olennaisia virheitä tai puutteita. Hallinnon tarkastuksessa on selvitetty emoyhtiön hallituksen jäsenten ja toimitusjohtajan toiminnan lainmukaisuutta osakeyhtiölain säännösten perusteella.

Tilinpäätös on laadittu kirjanpitolaian sekä tilinpäätöksen laatimista koskevien muiden säännösten ja määräysten mukaisesti. Tilinpäätös antaa kirjanpitolaissa tarkoitetulla tavalla oikeat ja riittävät tiedot konsernin sekä emoyhtiön toiminnan tuloksesta ja taloudellisesta asemasta. Tilinpäätös konsernitilinpäätöksineen voidaan vahvistaa sekä vastuuvapaus myöntää emoyhtiön hallituksen jäsenille ja toimitusjohtajalle tarkastamaltamme tilikaudelta. Hallituksen esitys tilikauden voiton käsittelystä on osakeyhtiölain mukainen.

Tuusulassa, maaliskuun 3. päivänä 2003

Ernst & Young Oy
KHT-yhteisö

Arvi Hurskainen
KHT

KONSERNIN TUNNUSLUVUT

Taloudellista kehitystä kuvaavat tunnusluvut

		2002	2001	2000	1999	1998
Liikevaihto	MEUR	85,6	78,0	84,2	80,3	75,5
Liikevoitto	MEUR	-1,06	0,07	6,45	7,10	5,03
% liikevaihdosta	%	-1,2	0,1	7,7	8,8	6,7
Tulos ennen satunnaisia eriä	MEUR	-2,86	-1,02	5,70	6,53	4,26
% liikevaihdosta	%	-3,3	-1,3	6,8	8,1	5,6
Tulos ennen tilinpäätös- siirtoja ja veroja	MEUR	-2,58	-0,87	6,90	6,74	4,41
% liikevaihdosta	%	-3,0	-1,1	8,2	8,4	5,8
Oman pääoman tuotto	%	-0,1	-5,2	12,9	15,7	13,1
Sijoitetun pääoman tuotto	%	-0,0	0,2	14,8	18,3	13,3
Omavaraisuusaste	%	41,7	43,9	49,1	49,1	46,8
Bruttoinvestoinnit	MEUR	3,2	4,7	9,5	5,8	4,9
% liikevaihdosta	%	3,8	6,0	11,3	7,3	6,5
Tutkimus- ja kehitysmenot	MEUR	1,2	1,1	0,9	0,7	0,4
% liikevaihdosta	%	1,4	1,5	1,0	0,9	0,6
Tilaukanta	MEUR	33,4	29,3	20,6	21,4	17,3
Henkilöstö keskimäärin		472	504	547	543	532

Osakekohtaiset tunnusluvut

Tulos/osake	euro	-0,55	-0,34	0,88	0,96	0,72
Osinko/osake	euro	0,00 *	0,00	0,34	0,42	0,34
Osinko/tulos, %	%	0,0	0,0	38,4	43,8	46,8
Efektiivinen osinkotuotto	%	0,0	0,0	6,5	6,5	7,5
Oma pääoma/osake	euro	5,96	6,33	7,03	6,50	5,79
P/E -luku		neg.	neg.	5,94	6,77	6,22

*) hallituksen esitys

Osakkeen kurssikehitys

Vuoden ylin kurssi	euro	4,70	6,30	7,45	6,70	6,98
Vuoden alin kurssi	euro	3,40	3,35	5,02	4,20	3,53
Tilinpäätöspäivän kurssi	euro	3,52	4,00	5,20	6,50	4,54
Osakekannan markkina-arvo *)	MEUR	14,1	16,0	20,8	25,5	17,9
Osakkeiden vaihto						
vaihdon arvo	MEUR	3,6	1,8	3,2	4,1	3,5
vaihdon määrä	1.000 kpl	907	418	510	728	638
osuus osakkeiden kokonaismäärästä	%	22,6	10,4	12,7	18,1	15,9
Osakkeiden oikaistu lukumäärä						
tilikauden lopussa	1.000 kpl	4 009	4 009	4 009	4 009	4 009
keskimääräinen tilikaudella	1.000 kpl	4 009	4 009	4 009	4 009	4 009

*) A-osakkeen arvona on käytetty B-osakkeen kurssia

TUNNUSLUKIJEN LASKENTAPERUSTEET

Oman pääoman tuotto-%

$\frac{\text{Tulos ennen satunnaisia eriä - verot}}{\text{Oma pääoma + vähemmistöosuus, keskiarvo}} \times 100$

Sijoitetun pääoma tuotto-%

$\frac{\text{Tulos ennen satunnaisia eriä + korkokulut ja muut rahoituskulut}}{\text{Taseen loppusumma - korottomat velat, keskiarvo}} \times 100$

Omavaraisuusaste, %

$\frac{\text{Oma pääoma + vähemmistöosuus}}{\text{Taseen loppusumma - saadut ennakot}} \times 100$

Tulos/osake

$\frac{\text{Tulos ennen satunnaisia eriä - verot - vähemmistöosuus}}{\text{Osakkeiden oikaistu keskimääräinen lukumäärä tilikaudella}}$

Osinko/tulos, %

$\frac{\text{Osakekohtainen osinko}}{\text{Osakekohtainen tulos}} \times 100$

Efektiivinen osinkotuotto-%

$\frac{\text{Osakekohtainen osinko}}{\text{Osakkeen viimeinen pörssikurssi tilinpäätöspäivänä}} \times 100$

Oma pääoma/osake

$\frac{\text{Oma pääoma}}{\text{Osakkeiden lukumäärä tilinpäätöspäivänä}}$

Hinta/voittosuhte (P/E)

$\frac{\text{Osakkeen viimeinen pörssikurssi 30.12.}}{\text{Tulos/osake}}$

SUURIMMAT OSAKKEENOMISTAJAT 30.12.2002

	A-sarja	B-sarja	% äänimäärästä	% osakemäärästä
Saarelainen Oy	134.600	631.000	34,2	19,1
Saarelainen Arvo	41.824	1.600	8,6	1,1
Saarelainen Sinikka	33.820	200	7,0	0,8
Epira Oy	18.500	137.400	5,2	3,9
Saarelainen Reino	23.024	4.000	4,8	0,7
Saarelainen Raija	10.456	51.909	2,7	1,6
Saarelainen Erja	10.456	44.161	2,6	1,4
Saarelainen Eero	10.456	38.623	2,6	1,2
Saarelainen Mauri	10.456	23.960	2,4	0,9
Odin Finland		221.100	2,3	5,6
Hallintarekisteröidyt arvo-osuudet 30.12.2002				
Nordea Pankki Suomi Oyj		52.210	0,5	1,3

Johdon osakkeenomistus 30.12.2002

Hallituksen jäsenet ja toimitusjohtaja omistavat yhtiön osakkeita 143.134 kappaletta, joka on 3,6 % osakkeiden määrästä ja 3,8 % äänimäärästä.

OSAKEKANNAN JAKAUMA SUURUUSLUOKITTAIN 30.12.2002

	Osakkaiden lukumäärä	%-osuus osakkaista	Osakkeiden määrä	% osuus osakkeista
1-500	608	51,48	124.633	3,11
501-1.000	256	21,68	210.454	5,25
1.001-10.000	275	23,29	764.882	19,08
yli 10.000	42	3,56	2.848.229	71,05
Yhteistilillä			3.946	0,10
Odotusluettelolla			56.824	1,42
Yhteensä	1.181	100,0	4.008.968	100,0

OSAKEKANNAN JAKAUMA SEKTOREITTAIN 30.12.2002

	Osakkaiden lukumäärä	%-osuus osakkaista	Osakkeiden määrä	% osuus osakkeista
Yksityiset yritykset	130	11,0	1.580.523	39,4
Rahoitus- ja vakuutuslaitokset	6	0,5	202.977	5,0
Julkisyhteisöt	3	0,3	114.000	2,8
Voittoa tavoittelemattomat yhteisöt	6	0,5	12.730	0,3
Kotitaloudet	1.031	87,4	1.812.708	45,2
Ulkomaat	4	0,3	225.260	5,6
Yhteistilillä 30.12			3.946	0,1
Odotusluettelolla			56.824	1,4
Yhteensä	1.180	100,0	4.008.968	100,0

VALTUUTUKSET

Yhtiökokous valtuutti 19.4.2002 yhtiön hallituksen hankkimaan ja luovuttamaan enintään 200.448 B-lajin osaketta. Valtuutus on voimassa 19.4.2003 saakka.

Omien osakkeiden takaisinosto aloitettiin 27.06.2002. Joulukuun 2002 loppuun mennessä oli hankittu B-lajin osakkeita 118.990 kpl (59,4 % tavoitteesta). B-osakkeiden keskihinta oli 4,02 euroa.

MARKKINAKATSAUS

Honka-hirsitalojen kysyntätilanne on edelleen hyvä ja vuonna 2002 konserni saavutti koko vuoden volyymitavoitteen. Tänä vuonna on varauduttava maailmantilanteen epävarmuuteen. Epävarmuus siirtää usein asiakkaiden ostopäätöksiä, sillä omakotitalon tai kakkosasunnon hankinta on iso päätös. Hongan markkina-asema suhteessa kilpailijoihin vahvistui viime vuonna. Suomessa ja Saksassa hintakilpailu oli kuitenkin entistä rajumpaa, mikä heikensi kannattavuutta. Hongan strategiana on edelleen vahvistaa brändiä ja keskittyä päämarkkinoihin.

Vuonna 2003 kehittämisen painopistealueena on design, mallisto ja arkkitehtuuri. Honkarakennuksille luodaan uusia tunnistettavuusosia eli Honka-designkomponentteja, jotka lisäävät Honkarakennusten haluttavuutta. Samalla tuoteosia ja rakenteita standardoidaan ja yhtenäistetään, mikä auttaa tehostamaan prosesseja.

Tulevaisuudessa kannattavan kasvun edellytykset ovat hyvät, sillä lisäpalveluiden myynti on miltei käyttämätön mahdollisuus. Mm. Saksassa Honka on saavuttanut menestystä hyvin organisoidulla asennustoiminnalla. Honka tulee kasvattamaan päämarkkinoiltaan asiakaskohtaista myyntiä ja tuote-

ja palveluvalikoimaa. Lisäpalveluilla asiakkuutta ylläpidetään pidemmälle kuin pelkällä puuosatoimituspaketilla.

SUOMI

Kotimaan markkinoiden osuus Honkarakenteen liikevaihdosta on kolmannes. Pelätty markkinoiden hiipuminen ei jatkunut, vaan kokonaismarkkinat kasvoivat hieman. Kilpailu kotimaan markkinoilla on erittäin kovaa, mikä heikentää koko alan kannattavuutta. Honkarakenne säilytti markkinoilla vahvan asemansa sekä vapaa-ajan- että omakotitaloissa. Honka on markkinajohtaja noin 30 %:n markkinaosuudellaan.

Vuoden 2002 aikana Honkarakenne toi markkinoille uusia vapaa-ajan malleja sekä palvelumuotoja. Toukokuussa lanseerattiin uusi OmaJuttu-mallisto, Laatumestaripalvelu sekä uusi Loma-Haku-vuokrauspalvelu Honka-Klubin asiakkaille. Rakentamis-, neuvonta- ja sisustuspalveluiden kysyntä on kasvussa ja Honka tulee vastaamaan tähän kysyntään. Uuden Honka-myyntikonseptin lanseeraus ja käyttöönotto tuovat uutta kilpailukykyä ja täydellisempää palvelua asiakkaille.

Vuosi 2003 on Hongan 45-vuotis-

juhlavuosi, jolloin Honka jatkaa edelläkävijyyttään uusimalla mallistonsa ja tuomalla uusia designkomponentteja markkinoille. Honka tulee olemaan vahvasti esillä viestimissä ja vapaa-ajan messuilla. Kotimaan myynti- ja markkinointiorganisaatio uudistuu tämän vuoden aikana ja parantaa myynnin ja asiakkaan tukea.

Honka Holiday viikko-osakemyynti ei toteutunut suunnitelmien mukaisesti. Honka Holiday -liiketoiminta tullaan järjestämään uudelleen vuoden 2003 aikana.

SAKSA JA MUU SAKSAN- KIELINEN EUROOPPA

Saksan osuus Honkarakenteen liikevaihdosta on noin neljännes. Saksassa myynti kasvoi selvästi, alkuvuonna talvikampanjan ansiosta. Familien Residenzen -malliston onnistunut lanseeraus ja omakotitalorakentajien tukipakettiin suunniteltu muutos kihi dyttivät loppuvuonna kauppa.

Puu- ja pientalorakentaminen on Saksassa alhaisimmalla tasolla kymmenen vuoteen eikä nousua markkinoilla yleisesti ole luvassa. Hongan asema on kuitenkin selvästi yleistä tilannetta parempi. Verkosto on toi-

miva, mutta sen kehittämistä entistäkin paremmaksi jatketaan. Viime vuonna avattiin mm. uusi korkeatasoinen Design Center Rheinau-Linxissä.

Itävallassa ja saksankielisessä Sveitsissä on aina ollut luontaista kysyntää hirsitaloille. Hongan toiminta näissä maissa oli tyydyttävällä tasolla ja jatkossa Honkarakenne keskittyy myyntiverkoston tehostamiseen.

JAPANI JA MUU KAUKOITÄ

Japanin osuus Honkarakenteen liikevaihdosta on viime vuosina noussut ja se on jo lähes 20 %. Maan yleistilanne on edelleen vaikea, onneksi kuitenkin Hongan oma organisaatio ja tuotteet ovat erittäin vahvoja. Honkarakenteen menestys Japanissa on viime vuosina ollut erinomaista. Tytäryhtiön markkinaosaaminen on vahvaa, mikä näkyy Hongan tunnettuuden kasvussa. Markkinointitoimet ovat olleet tehokkaita ja tuote on sopeutettu entistäkin paremmin japanilaisille markkinoille. Honka-hirsitalo on läpäissyt Japanin vaativat palotestit ja hirsitalot ovat

tunnetusti ylivoimaisia maajärityksen kestävydessään. Japanin rakennuslain muutos edistää hirsiomakotitalojen myyntiä, sillä nyt on mahdollista rakentaa hirsitalo entistä pienemmille tonteille.

Laadukasta edustajaverkostoa kasvatetaan edelleen. Jatkossa pääpaino on Japanin omakotimarkkinoilla, jota tuetaan voimakkaasti uusilla mallistoilla ja näytetaloilla, joista merkittävintä valmistuu Tokioon keväällä 2003.

Honka on toimittanut taloja myös Kiinaan. Hirsitalomarkkinoiden kehittymistä seurataan Kiinan lisäksi Koreassa, ehdoton pääpaino on kuitenkin Japanin markkinoilla.

VENÄJÄ

Venäjä on viime vuosina noussut Honkarakenteen kolmanneksi suurimmaksi vientialueeksi. Markkinointi ja toiminta on keskittynyt Moskovan ja Pietarin talousalueille.

Venäjän talouden yleistilanne vakautuu ja kehittyy koko ajan. Hirsialan kilpailu on selvästi lisääntynyt. Hongan brändi on kuitenkin vahva

hyvien yhteistyökumppaneiden ja laadukkaan tuotteen ansiosta.

Vuoden 2002 aikana toimitettiin taloja myös Venäjän lähialueille kuten Ukrainaan ja Kazahstaniin. Myös nämä ovat kiinnostavia markkinoita.

LÄNSI-EUROOPPA

Ranskassa ja ranskankielisessä Sveitsissä on kysyntää hyvälle ja laadukkaille hirsirakennuksille kuten myös muissa tiimin maissa. Näillä markkinoilla Hongan tapa toimia maahantuojien kanssa on ollut varsin menestyksellä.

Ranskassa määrälliset tavoitteet saavutettiin, mutta kannattavuudessa on edelleen parantamista. Sveitsiin toteutettiin mielenkiintoinen Verbier Lodge-hotellihanke. Muissa Länsi-Euroopan maissa yhteensä jäätiin alle määrätavoitteiden vuonna 2002. Potentialista kysyntää on paljon, mutta haasteena on osaavan myyntiverkoston hallinta ja kehittäminen.

Maahantuontiverkostoa kehitetään erityisesti niissä maissa, joissa on kas-

vavaa potentiaalista kysyntää. Samalla tehostetaan tilaus-toimitusprosessia entistä virtaviivaisemmaksi.

lua ja siten parannetaan kokonaiskannattavuutta. Tehtaiden talvikauden työllisyydelle Partner-kaupalla on ollut suuri merkitys. Jatkossa Honka

keskittyy harvempiin, mutta isompiin partnereihin, joilla on oma vahva tuotemerkki ja markkinointiosaamista.

USA

USA:n hirsitalomarkkinat ovat edelleen suuret ja kiinnostavat, noin puolet koko maailman markkinoista. Kuitenkin tuo suuruus on tehnyt siitä Hongallekin kuviteltua hankalamman vallattavan.

USA:n strategiaa muutettiin vähemmän kasvuhakuiseksi ja tarkemmin fokuoivaksi, lisäksi kuluja sopeutettiin. Toiminta jatkuu markkinatilannetta seuraten, supistetulla franchise-konseptilla ja pienemmin volyymiodotuksin. Yli 200 toimitettua laadukasta Honka-hirsitaloa, tytäryhtiön kokemus ja keskittyminen ydinasioihin sekä moni hyvin toimiva myyntipiste mahdollistavat entistä paremman menestyksen vaativilla markkinoilla.

PARTNER-KAUPPA

Honkarakenteen strategian mukaisesti Partner-kaupalla tasataan kausivaihte-

HALLINTO JA JOHTO

Hallitus

Arimo Ristola, s. 1946, taloustieteiden maisteri, hallituksen jäsen vuodesta 1993, puheenjohtaja vuodesta 2002

Esko Teerikorpi, s. 1961, diplomi-insinööri, eMBA, hallituksen jäsen vuodesta 1999

Mauri Saarelainen, s. 1949, insinööri, merkonomi, toimitusjohtaja vuodesta 1994

Helena Ruponen, s. 1961, merkonomi, myyntipäällikkö, hallituksen jäsen vuodesta 2002

Reino Saarelainen, s. 1934, teollisuusneuvos, puheenjohtaja 19.4.2002 saakka.

Tilintarkastaja

Ernst & Young, KHT-yhteisö, päävastuullisena tarkastajana Arvi Hurskainen, KHT

Johtotiimi

Antero Hakkarainen, hallintojohtaja (30.8.2002 saakka)

Juha Kohonen, varatoimitusjohtaja

Jukka Markkanen, tuotantojohtaja

Eero Saarelainen, kehitysjohtaja

Mauri Saarelainen, toimitusjohtaja

Tehtaiden johto

Jorma Ruuska, Karstula ja Paltamo

Jukka Markkanen, Lieksa

Reijo Virtanen, Alajärvi

Tytäryhtiöiden toimitusjohtajat

Honka Blockhaus GmbH, Helmut Jaspers

Honka Japan Inc., Marko Saarelainen

Honkarakenne s.a.r.l., Pierre Vacherand

Honka Homes USA Inc., Pekka Laine

Asiakastiimit ja tiimivastaavat

Skandinavia Kari Hirvijärvi

Länsi-Eurooppa Terhi Ahvonen

Keski-Eurooppa Bernd Schiller

Itä-Eurooppa Martti Kyyrönen

Kaukoita Marko Saarelainen

USA Pekka Laine

TOIMIPISTEET JA VIENTIMAAT

(Valtakunnallinen yritysnumero 0205 757 00)

Tuotantolaitokset

KARSTULAN TEHDAS
Hongantie 41
43500 Karstula
Fax 0205 757 210

ALAJÄRVEN TEHDAS
Sahapolku 49
62940 Hoisko
Fax 0205 757 517

LIEKSAN TEHDAS
Tuomikoskentie 2 b
81720 Lieksa
Fax 0205 757 430

PALTAMON TEHDAS
Kajaanintie 29 A
88300 Paltamo
Fax 0205 757 470

Ulkomaiset tytäryhtiöt

Honka Blockhaus GmbH
Hohe Feldstrasse 12
49696 Molbergen
Germany
Tel. +49 4475-94900
Fax +49 4475-949019

Honkarakenne s.a.r.l.
20, Les Aljards
77510 St Denis Les Rebais
France
Tel. +33 1 64 65 4777
Fax +33 1 64 65 4774

Honka Japan Inc.
350-1-Yamanaka,
Yamanakako-mura
Yamanashi 401-0501
Japan
Tel. +81 555 20 2711
Fax +81 555 20 2712

Honka Homes USA Inc.
P.O. Box 3398
35715 U.S. Highway 40, St. D-303
Evergreen, CO 804 39
USA
Tel. +1 303 679 0568
Fax +1 303 679 0641

Edustajamaat:

Alankomaat
Espanja
Etelä-Korea
Irlanti
Iso-Britannia
Italia
Itävalta
Japani
Kiina
Kreikka
Kroatia
Kypros
Liettua
Luxemburg
Portugal
Puola
Ranska
Saksa
Slovakia
Slovenia
Sveitsi
Tanska
Tšekin Tasavalta
Ukraina
Unkari
USA
Venäjä
Viro

www.honka.com

The World Leader in Log Homes

*Honkarakenne Oyj
PL 31, 04401 JÄRVENPÄÄ
Käyntiosoite: Lahdentie 870, Tuusula
Puh. 0205 757 00
Fax 0205 757 701
www.honka.com*